

živá SLOVA
1
1970

BLAHOŠLAVENIE
CISTEHÓ
SRDCE.

NEBO
ONI
BOHA
VIDETI BUDOUM

1
1970

Z OBSAHU:

Formálna pobožnosť	1
Joziáš	4
Písmákum	6
O smíření	7
Akupunktura	3
Prevzáčne spojenie - báseň	10
Mladí a láska	11
Otázky a odpovědi	14
Křesťan a rodina	15
Křesťan a církev - anketa	17
Po stopách apoštola Pavla	18
Jak došlo k napsání knihy Ben Hur	22
Oblak svědků	23

ŽIVÁ SLOVA

ČASOPIS KŘESŤANSKÝCH SBORŮ V ČESkoslovensku

Vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Dr. Karel Kořínek s redakční radou. — Adresa redakce: Praha 1, Dušní 4. — Vychází šestkrát do roka. — Předplatné na půl roku 15,— Kčs, jednotlivá čísla po 5,— Kčs. Administrace časopisu: Josef Holubec, Trávníky 1432, Vsetín. — Grafická úprava a ilustrace: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšiřuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Reg. číslo R 5078

„Ale to vedz, že v posledných dňoch... to budú ľudia,
... ktorí majú tvárnosť pobožnosti.“

2. Timoteovi 3:1-5

„...ty, ktorý máš tvárnosť známosti...“

Rimanom 2:20

Začali sme nový rok. Každý svojím spôsobom, podľa okolností a prostredia, v akom žijeme; podľa predstáv a túžob, ktoré sme si v priebehu života vytvorili. Kde sme si tento rok zaradili, na začiatok – do stredu – alebo na koniec našich zámerov? Koľko takýchto rokov ešte budeme začínať? Nie je to posledný?

Všetci, ktorí veríme Božiemu Slovu, vieme, že žijeme „v posledných dňoch“. Hovorí sa o tom v zhromaždeniach, počujeme to často, možno až príliš často, lebo sme si asi na túto vážnu správu zvykli natoliko, že už nami ani nepohneme. Alebo opäť je pravdou? Držiac sa tejto poznanej pravdy pozmenili sme naše životné plány?

Nie, tu nejde o moralizovanie, rozvádzanie nedostatkov a chýb, tu ide oveľa viac! Božie Slovo nám odkrýva okolnosti, aké budú v „posledných dňoch“. Nie je to napísané len preto, aby sme boli „múdrejší“, ale hlavne za tým cieľom, aby sme sa v zrkadle tohto Slova podívali na svoju tvár – na svoj život. Totiž, tie vonkajšie okolnosti budú mať vplyv na veriacich ľudí. Nie je to ani inak možné. Žijeme medzi ľuďmi a s ľuďmi, máme otvorené oči a ani uši nezapchávame. „Mnohí budú pojati bludom“ (2. Tim. 3:13), „odvrátia uši od pravdy“ (4:4). A L E T Y (3:10, 14, 4:5) dávaj pozor, ideš správnou cestou, alebo si trošku odočíš?

Jedinečný výraz, ktorým sú charakterizovaní mnohí ľudia „posledných časov“, je tvárnosť pobožnosti. Iba dvakrát sa v Novom zákone vyskytuje tento výraz a to vo veršoch v záhlaví článku. Výraz originálu je možné tiež preložiť ako „forma, podoba, tvar, vzor, model“.

Forma – ten výraz nás vedie k spojitosti formy s obsahom. Nádoba môže mať veľmi peknú formu, tvar – ale záleží tiež na tom, čo je vo vnútri. Obyčajne forma má odpovedať obsahu. Drahý obsah, drahá forma. Niekedy však za špatným obalom býva niečo pekného, alebo opačne. Pán Ježiš hovorí o obilených hroboch. I ten najkrajší hrob skrýva kosti zomrelého. Alebo podobenstvo o desiatich pannách. Čo bolo platné tým piatim pannám, že mali lampy bez oleja? Mohli mať lampy pozlátené ale bez oleja si niri neposvetili. Chýbal obsah, dôležitý obsah.

P o d o b a – to nás uvádza do oblasti Iudských vzťahov. Ten syn sa navlas podobá svojej matke... Svojou rečou napodobňuje toho... Navonok mnohé prejavy vypadajú rovnaké, ale či sú rovnaké aj tie vnútorné? To, čo sa dá vidieť, ešte nie je merítkom úplnej podoby. To je len jedna strana mince. Aká je tá druhá?

T v a r – môžu byť dve veci podobné tvarom, ale pritom tvar prvej nemusí byť zhodný s tvarom druhej veci. I v detailoch môžu byť odchylky. Len celkový dojem budí názor podobnosti, o „obsahu“, „náplni“, tu nie je reč.

V z o r – už samotné slovo nás privádza na myšlienku, že sa tu nejedná o skutočnosť, ale len o námet, myšlienku. Prídeť do krajčírskej dielne a vyberiete si vzor strihu a látky šiat, ktoré vám majú urobiť. Vo vzorku se nedá chodiť. A hotový výrobok, šitý na mieru, často sa podstatne líši od vzoru.

M o d e l – i keď tvarom zhodný budúcemu výrobku, materiálove úplne odlišný. Model môže byť z dreva, výrobok z nejakého drahého kovu.

Skúsmo teraz týchto 5 výrazov spojiť so slovom „pobožnosť“. Slovo „pobožnosť zbožnosť“ je každému blízke. Je to vonkajší prejav viery a lásky k Bohu. Pobožnosť sa dokazuje dobrými skutkami (1. Tim. 2:10), mravným a etným životom (1. Tim. 6:3 a nasl.), spokojnosťou s tým, čo človek má (1. Tim. 6:6 a nasl.), vo vzťahu k príbuzným (1. Tim. 5:4). A to sú práve aj dnes hlavné chodníky, na ktoré sa sústreduje pozornosť tých, ktorí sledujú nás život. Ako pracujem, čomu venujem svoj volný čas, aké mám záľuby, či som spokojný, aká je moja domácnosť, aký mám vzťah k susedom a ľuďom vôbec, ku spoločnosti, atď. Ano, to je oblasť, kde sa má prejaviť pobožnosť. Skúste položiť ľuďom otázku: Ako si predstavujete opravdového pobožného človeka? Ich nebude zaujímať, či sa modlí doma v skrytosti, ako dlho a ako často; či si číta Písma, či chodí na pobožnosť, či káže – ale ako sa chová, ako ovláda svoju povahu, aké vlastnosti prejavuje voči druhým, aká je jeho reč, ako plní povinnosti a sluby, atď. Ak pozorne sledujeme z tohto aspektu život a slová Pána Ježiša, vidíme, že práve On kládol na tieto oblasti ľudského života dôraz vo vzťahu k pobožnosti.

„Aby videli vaše dobré skutky...“ (Mat. 5:16).

„Všetko tedy, čokoľvek by ste chceli, aby vám ľudia činili, to aj vy im činite“ (Mat. 7:12).

„...nebude sa vadiť ani nebude kričať...“ (Mat. 12:9).

„...to, čo vychádza z úst, to poškvŕňuje človeka“ (Mat. 15:11).

„Po tom poznajú všetci, že ste moji učenici, keď budete mať lásku medzi sebou“ (Jána 13:35).

Aby tieto vonkajšie prejavy pobožnosti boli pre človeka prirodzené, musia vyvierať z viery a lásky k Pánovi. Tam to pramení, vo vnútri, v skrytosti srdca. Takýto život je prejavom božskej prirodzenosti (2. Petra 1:4), ktorú dostáva človek pri znovuzrodení. Mnohí sa snažili a budú snažiť prejavovať vo svojom živote etnosti veriacoho človeka, ale bez znovuzrodenia. Mnohí sa snažia dobrými skutkami „zaistíť“ si spasenie. Mnohí si myslia, že silou vôle a trýznením tela dokážu premôcť svoje JA a žiť „podľa Biblie“. A práve títo ľudia majú „tvárnosť pobožnosti“, len formu, podobu – ich život nesie podobu pobožnosti, ale je to lampa bez oleja, minca s jednou stranou, bez obsahu, je to len vzor a model, skutočná, opravdová pobožnosť to nie je!

Takito ľudia neurobili „skutočné pokánie“. Oni neprežili znovuzrodenie. Oni sa kresťanmi stali bez tohto prvého, základného predpokladu. Oni nestali na startovacej čiare, len sa pripojili k bežcom. Preto tento beh je neplatný, čas sa nepočítá. Pýtame sa vás, drahí čitatelia, začali ste svoj životný beh správne? Ste znovuzrodeni?

Ale aj pokánie môže byť len „formálne“. Pokánie bez pokánia. Koľkí takto začínali! Koľkí vyznali ústami, že ľutujú svoj hriešny život a cheú žiť nový, život s Ježišom. Ale o nejaký čas sa vrátili späť k starému životu. To je dôkazom, že nestačí povedať: „Zhrešil som“ – ako faraon alebo Judáš, že tu musí byť opravdová ľútost nad poznaným hriešnym životom a vrúčená, srdčná túžba po spravodlivosti.

Je rozumové pokánie, ktorým si mnohí chcú kúpiť poistku večného života. Myslia si, že vonkajším aktom – formálnym vyznaním – majú zaistené spasenie, ale v ich srdeci a živote nemusí nastat radikálna zmena.

Je tiež pokánie citové, pod dojmom okamžitého zážitku, ale nenastalo „obrátenie“, rozhodný krok vpred. City pominú a stará prirodzenosť kraľuje ďalej.

A čo pokánie, vyvolané silou vôle iného. Toto nebezpečie hrozí hlavne deťom a mladým ľuďom, ktorí tak urobia, lebo si to prajú rodičia, učiteľ nedeľnej školy, lebo to urobili druhí... Nie sú výnimky, že sa mladí ľudia „obrátili“ len preto, aby mohli vstúpiť do manželstva s veriacim partnerom.

Bez opravdového pokánia nieto spasenia, ani pravej zbožnosti. To je jediná cesta a brána do Božieho kráľovstva. Ľudia sa dajú oklamat, ale Boh nemôže byť oklamaný. On vidí do najskrytejších hlbín duše každého. -jos

DUŠE MÁ, JAKO ZEMĚ VYPRAHLÁ, ŽÁDÁ TEBE!

Zalm 143:8

D R I V E

N Y N Į

toúžil jsem po požehnání
hľadal jsem blažené pocitý
sám jsem se pracně snažil
jen dary jsem hľadal
žádal jsem si uzdravení
nejistě jsem věřil v Něho
snažil jsem se konat své skutky
já jsem se držel nejistě
byl jsem často zmítán
mnoho jsem si předsevzal
úzkostlivě jsem se staral
všechno jsem konal pro sebe
žil jsem, jak jsem chtěl
žádal jsem si Jeho moc
potřeboval jsem Jeho stále
ptal jsem se vždy: Proč?
mě světlo jenom doutnalo
čekal jsem, že zemřu

— žádám si jen Jeho,
— toužím po obecenství s Ním,
— spoléhám na Něho,
— samého Dárce,
— největšího Lékaře,
— jsem jistý, že On je můj,
— On je koná za mne,
— Ou mne pevně drží,
— kotvíme na Skále,
— prosím Jej o vedení,
— Pán se stará o mne,
— konám všechno pro Něho,
— žiji tak, jak chce On,
— otvíram své srdce Mocnému,
— On si mne použije,
— uspokojím se v Něm,
— svítí čím dál jasněji,
— čekám, že On přijde pro mne,

a duše má Jej čeká, až se zjeví v slávě.

„Kristus všecko ve všem“
Všechno nacházím v Něm

— to je nyní mým heslem.
— a Je ho ve všem.

Přel. ed u

JOZIÁŠ

(Dokončení)

Naskytá se nyní otázka, jak prakticky projevit onen konstruktivní — pozitivní vztah a vytvářet skutečné duchovní hodnoty.

Joziáš posílá tři své služebníky — písáče Safana, úředníka města, Maseiáše a kancléře Joacha k nejvyššímu knězi Helkiášovi — aby byl opraven dům Hospodina — již ne „otce jeho Davida“, ale Hospodina „BOHA JEHO“!

SAFAN (= chytrý, prozírávý) syn Azaliáše (= Hospodin upěvníl) a vnuk Mesulama (= odškodněný, odměněný) — osobní králav tajemník, jehož úkolem je připomínat vladari jeho rozhodnutí, úkoly a povinnosti — nám připomíná první oblast duchovního života — naše nitro a naše nejbližší v rodině. Vskutku moudrý — prozírávý křestan začíná vždy u sebe a u svého domu! Pojem moudrosti je nerozlučně spjat s bázni Boží, přesněji — se začínáním všeho vždy s bázni Boží! Zde je jasná směrnice pro onu první oblast našeho duchovního života — pro nás osobní, manželský a rodinný život.

Opravdová Boží bázeň v srdci vede k chování, vzbuzujícímu pravou úctu u našich nejbližších, k chování, skrže které se Pán ujmá svých práv — své vlády! Protože nepřítel zná tak dokonale důležitost a nezbytnost duchovní úrovny této základny pro celý náš praktický život v ostatních oblastech duchovního života, zejména pro dílo Páně, proto tuto hledí stůj co stůj napadat, ochromovat a posléze zcela ovládnout! Duch tělesnosti a tohoto světa je jeho nejúčinnějším spojencem! Zde je vysvětlení, proč je mezi dítkami Božími tak málo smyslu pro odpovědnost za světlo, které nám Pán dal, tolik nezájmu o Jeho dílo, lhostejnosti vůči bližním — tato nejvnitřnější oblast našeho života pohlcuje obvykle všecku energii našich zápasů (zápasíme-li ještě vůbec!), místo aby byla bezpečným zázemím pro vývoje v oblasti šíření Boha.

Postaral jsi se o to, aby ti byli tvoji nejbližší opora a pomocníky v díle Páně? Jestliže ne, budou zcela určitě brzdou a překážkou! Postaral jsi se o to, aby tvoji nejbližší neobracení přišli do styku s Duchem Kristovým v tobě, aby Jeho moc neměla zábrany z tvé strany? Chceš být tím, „jehož pozdvihuje Bůh?“ Pravým Joziašem? Pak vychovávej svého „Safana“ skrze BOŽÍ BÁZEN a „posílej jej k onomu nejvyššímu knězil“

Chceš opravovat „dům Hospodina Boha svého?“ To nelze bez opravení především svého vlastního domu! Známe tragédii Heliko domu i osten tak vzácných Božích lidí jako byl Samuel a Mojžíš právě v této věci, aby naše srdce bylo naplněno opravdu hlubokou bázni Boží? Vždyť ani nejduchovnější člověk nebývá těchto bojů uchráněn, neboť satan dobře ví, v čem je jeho nejúčinnější zbraň a kde jí použít k blokování nejen tvého duchovního života, ale celého díla Páně!

MASEIÁŠ (= dílo Hospodinovo) — představitel města Jerusaléma (mista pokoje) — nám připomíná druhou oblast křesťanova duchovního života — cirkev a účast v jejím poslání. Jde o dílo Hospodinovo, ne naše! Z tohoto vzácného poznání vyplývá nezvratná jistota v jeho zachování a slavné dokonání — vědomí klidu a pokoje za všech dob a situací, v nichž se lid Boží a dílo Boží nachází!

Jak často se podaří nepříteli vyvolat v obecenství Božích dítěk nepokoj, neklid! Kolik starostí a péče, obav a skepse, kolik zbytečných nedorozumění jen proto, že nejsme cele ovládání oním blaženým vědomím BOŽÍ SUVERENITY v Božím díle mimo nás a bez nás — oním pokojem, který působí pouze JEHO ŽIVÁ PŘÍTOMNOST! Cožpak On není uprostřed? Cožpak se nám nezjevuje? Což nepanuje vpravdě nad Svým domem? Což může být něco učiněno bez Něho a bez Něho zmařeno, co by On nepodržel ve své moci? A zdá-li se nám, že Jej nevidíme, majíce oči zakalené nevěrou či oslepěně leskem nějaké žádosti — není tím více na čase vychovávat, vést a „posílat svého Maseiáše k nejvyššímu knězi?“ Jak? VÍROU a OČEKÁVÁNÍM NA BOHA dát průchod dílu Hospodinovu, Jeho moci a slávě, byť se i za cenu vlastních „nemocí“ a „mdlob“ dokonávala! Protož

doufej v Hospodina celým srdcem svým a očekávej na Něho pečlivě všelikého času!

JOACH (= Hospodin je bratrem) — kancléř, vedoucí vlády a představitel výkonné moci ve státě — zobrazuje třetí oblast křesťanova duchovního života, v nichž se má osvědčit — svět a naše postavení v něm! Jde v něm především o vykázání BOŽÍHO PRÍBUZENSTVÍ, ne o přibuzenství světa! Jsme na světě, ale nejsme se světa. Zijeme ve světě, ale ne pro svět! Myslíme na svět, ale ne světsky! Mluvíme světu, ale ne o světě, pracujeme se světem, ale ne jako svět! Duch Božího synovství a lásky Otceva jsou neslučitelné s duchem světa a milováním věcí, kteréž ze světa jsou. Boží (duchovní) přibuzenství je nerozlučně spjato se smrtí starého tělesného člověka a s posvěcením pro Boha. Proč je totík duchovní nemožnost u Božích dítěk? Protože je totík světských a hmotných zájmů, bez nichž se nedovedou obejít! Být „soli zemi“ a „světlem tomuto světu“ může pouze ten, kdo vyvazuje osobní důsledky z Golgoty — je si nejen vědom svěho synovství, ale i jeho moci — kdo je naplněn duchem Jeho lásky, milosrdenství a pravdy, duchem Pána Ježiše, který je věrný!

V těchto vážných časech je zvláště potřeba „posílat svého Joacha k nejvyššímu knězi“ — statečně, trpělivě a věrně vytrvat jako svědek Boží na svém místě!

Všimněme si pořadí, v němž jsou služebníci uvedeni, jejich nerozlučnosti a vzešeného úkolu, který nemohli splnit bez nejvyššího kněze Helkiáše (=Hospodin jest úděl!).

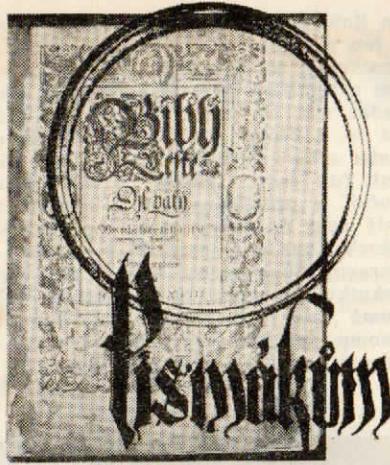
Stavba Hospodinova domu je nemyslitelná bez Pána Ježiše, rovněž tak jakákoli oprava toho, co bylo nějak poškozeno. On je ten jediný, jehož skutečným, pravým a jediným údělem byl Hospodin — Jeho vůle, čest a sláva! Proto ta plnost Boží bázeň, očekávání

na Boha a věrnost Bohu a Jeho slovu! Jen u Něho prozamíš a rozhoříš se pro tentýž sváj úděl — životní smysl! Jen u Něho a s Ním se naučíš dát, odevzdat vše, co máš, čím vlastineš, čím jsi — v BÁZNÍ BOŽÍ, OČEKÁVÁNÍ na Boha a ve VĚRNOSTI Bohu a Jeho slovu! Tak tedy: „posílej k Nejvyššímu knězi“ v pravém pořadí a nerozlučně celý svůj duchovní zápas, „předej Mu všecky snesené peníze“ a „stav — opravuj dům svého Boha“, aby bylo však „nalezeno Jeho slovo v Jeho domě“, aby byla zjevena Jeho sláva k onomu dni Jeho slavného vítězství — pracuj i ty, můj milý JOZIAŠ!

Kk

Čím viacej sa človek odrieka, tým viacej obdrží od Boha.
Bez práce nedosiahne kľudu a bez boja víťazstva.
My často len preto dáme, že sa chceme človeka zbaviť.
Boh dáva preto, aby nás k Sebe pritiahol, aby sme prišli zas a zas.

BÍBLICKÉ UČENÍ O SPASENÍ

(Pokračování)

VI. SPASITELNÉ BOŽÍ DÍLO

V předcházejících kapitolách jsme se zaměstnávali tím, jak Kristus dokonal dílo na kříži, které vykonal podle Boží vůle. Stal se zástupcem za nás, hříšníky, pro vykoupení z hřachu, oběti smíření člověka s Bohem. Viděli jsme, jak tato opatření se stala účinná jenom pro ty, kteří jsou usvědčeni svatým Duchem a mají Boží víru.

Nyní se musíme podívat na to, jak Otec koná Své spasitelné dílo pro hříšníky, spolehnou-li vírou na Jeho Syna. Doplňuje tak práci Syna a Duha v tomto velkém díle spasení. Již víme, že spasení je mnohem, mnohem víc než pouhé „uniknutí z pekelného ohně“. A spasitelné dílo Boha-Otce přidá ještě větší svědectví o této skutečnosti. Theolog, Dr. L. S. Chafer, sepsal a popsal 33 skutků, které Bůh pro hříšníka činí v okamžiku, kdy tento uvěří. V tomto článku můžeme se dotknout pouze těch vynikajících, nejnápadnějších: opravedlnění, znovuzrození, synovství, posvěcení, odpustění, přístup k Bohu a osvobození od Zákona.

Připravil OKI

Ospravedlnění

Ospravedlnění z víry bylo velkou biblickou doktrínou, kterou Dr. Martin Luther v rané reformaci znova objevil. Je to jedno z nejdůležitějších učení křesťanské víry a mělo by mu rozumět všichni křesťané. Bylo v mnoha případech nesprávně spojováno nebo zaměňováno s odpustěním.

Odpustění je negativní činnost, něco odstraňující; opravedlnění je pozitivní, něco věřícímu přidává.

Bezbožní jsou opravedlněni Bohem (Rím. 4:4), to znamená, že je Bůh prohlašuje za spravedlivé, protože – věří-li – jsou spravedliví v Kristu. Opravedlnit znamená zákonným způsobem prohlásit za spravedlivého. Hříšníci, kteří přijmou Krista, jsou opravedlněni darmo Jeho milostí (Rím. 3:24). Opravedlnění má svůj základ ve vykoupení zaručeném Pánem Ježíšem Kristem. Ačkoliv Galatští měli mnoho co do činění s opravedlněním, klasickou knihu pojednávající o tomto předmětu, je epištola k Římanům. Následující verše této epištolu ukazují, jak, nebo jakými prostředky se opravedlnění děje:

1. *milostí* (3:14) – Boží svobodnou laskavostí k člověku,
  2. *vírou* (5:1) – lidským přijetím Boží nabídky,
  3. *krevi* (5:9) – cenou Kristovy smrti,
  4. *spravedlnosti* (5:18,19) – poslušností Pána Ježíše na kříži.
- Výsledky opravedlnění podle listu k Římanům jsou:
- *pokoj* (5:1, Iz. 32:17),
  - *osvobození od odsouzení* (8:33,34),
  - *dědictví* (8:17, Tit. 3:7),
  - *oslavení* (8:30).

Opravedlnění ze skutků podle epištoly Jakubovy (např. 2:21, 25) je jiný pojem. Je to opravedlnění v lidských očích a dosahuje se zbožným, důsledným křesťanským životem. Toto opravedlnění ze skutků je důležité, ale můžeme je získat a osvojit jenom poté, kdy jsme byli opravedlněni v Božích očích vírou v Pána Ježíše Krista bez skutků.

O smíření

K prvnímu článku rubriky Písmákům ve 2. čísle našeho časopisu obdrželi jsme několik poznámek, a proto se opět vracíme k otázce smíření s Bohem.

„To pak všecko je z Boha, kterýž smířil nás s sebou skrze Ježíškrista... Nebot Bůh byl v Kristu, v mir uvodě svět s sebou...“
(2. Kor. 5:18-19).

Není zde napsáno, aby se Bůh smířil s člověkem. On toho nepotřeboval, poněvadž se nikdy neodcizil svému stvoření. Člověk se Mu odcizil a stal se Mu nevěrným. Proto se člověk potřebuje s Ním smířit.

Člověk svou vinou padl, odcizil se Bohu, ale s všou mocí nedovede povstat a navrátit se k Bohu. Nemá takovou moc. Ztratil ji hřichem. Bůh však zakročil. Co nemohl člověk, učinil sám. Poslal Pána Ježíše, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo; aby přivedl marnotratného syna na otcovské srdce; aby nalezl ztracenou ovci a našel ztracený groš a aby zavolal sousedy, kteří by se s Ním radovali z nalezených věcí. On sem přišel proto, aby se ujal člověka, který upadl mezi lotry, aby mu rány obvázal a uvedl jej do útulny - hospody, kde by se o něj starali.

Jak se stal Kristus pro nás cestou, která vede k Otci? Svou smrtí, Svou obětí za nás, která dala svatému a spravedlivému Bohu základ, na němž by mohl hříšníku odpustit, jej přijmout a učinit Svým dítkem.

Každý věřící člověk, ale také jenom on, může říci: „Mé dluhy byly zaplaceny, mé viny slízeny, Boží svatost uspokojena a požadavky Jeho spravedlnosti vyplněny.“ Cím? Obětí Kristovou... „On je oběť slitování za naše hřichy, a netoliko za naše, ale i za všechno světa“ (1. Jan. 2:2). „Jehož Bůh vydal za smírce, skrze víru ve krvi jeho k ukázání spravedlnosti své, skrze odpustění předešlých hřichů“ (Rím. 3:2, 5).

Dříve, nežli se hříšník mohl smířit s Bohem, musela být přinesena oběť slitování za jeho hřichy. Bůh požadoval tuto oběť, protože základem Jeho trůnu jsou spravedlnost a soud (Žalm 89:15) a pro ni se slitoval nad námi, kteří jsme uvěřili. Tato oběť je tak veliká, že se pro ni Bůh může slitovat nad každým hříšníkem, který činí pokání. Každý může být přijat, každému může být odpustěno pro tu oběť.

Neznamená to však, že je každému člověku odpusťeno, anebo že jsou smyty hřichy všech lidí. Když Písmo mluví o oběti slitování za celý svět, tak to neznamená nic jiného, než že pro tu oběť Bůh se může slitovat nad celým světem, bude-li svět činit pokání. Tak cenná je oběť Pána Ježíše v Božích očích.

I ostatní výroky Písma o oběti Kristově mají tentýž význam, kupříkladu: Kristus za všecky uměl (2. Kor. 5:14), dal Sebe samého, mzdu na vykoupení za všecky (1. Tim. 2:6). Jeho prolitá krev, přinesená oběť, je ve své cenie postačitelná pro celý svět, ano i pro jiné bytosti z jiných světů (Kol. 1:20). Jakmile však Písmo mluví o tom, že Kristus nesl naše hřichy a že Ho Bůh soudil na nás v místě, tak se to týká vždy jen věřících lidí. Nikdy nesmíme výroky Písma, které se týkají věřících, vztahovat na celý svět.

Oběť Pána Ježíše je oběť smíření. Aby člověk však mohl být s Bohem smířen, musí věřit (Rím. 2:25), bez víry z naší strany není odpustění hřichů ani při tak veliké oběti... On se stává osobně tvým Smírcem skrze víru. Tisíce lidí vědí, že na Golgotě byla přinesena oběť smíření za hřichy světa, a přece žijí v nejistotě a jdou do zahynutí.

„V jeho krvi“ – Kristus se stal Smírcem, vylévaje Svou krev. A proč? Aposol dvakrát připojuje: „k ukázání své spravedlnosti“. Tím Bůh prokázal Svou spravedlnost, tu, která nenávidí hřich a tresce jej, která smířená žádá a smíření v krvi Ježíšově nalézá (lépe „předkládá“). A bylo třeba, aby byla „prokázána“, protože jako základ odpustění byla „skryta“.

Výrok apoštola tedy můžeme formulovat: „Ježiš Kristus, kterého Bůh zdávna určil za prostředek smíření skrze viru na základě vylití jeho krve.“

Jen věřící lidé jsou s Bohem smířeni, jen oni jsou očistěni, jen za jejich dluhy je zaplacenno. Nikdy neříkejme: „Kristus očistil Svou krví všecky lidi od jejich hříchů a člověk tomu potřebuje jen uvěřit“. To není pravda! Nebo: „Kristus smířil Svou krví všecky lidi s Bohem, člověk tomu potřebuje jen uvěřit“. To také není pravda! „Kristus vnesl hřichy celého světa na Svém těle na dřevo“ – nebo „zaplatil Svou krví dluhy celého světa“. Ani to není pravda.

Posuzujeme-li hřichy jako dluhy, můžeme toliko říci: „Kristova obět je kapitál, postačující k zaplacení dluhů celého světa, ano i jiných světů.“

Skutečnost Božího smíření má být nyní zvěstována lidem: „...prosíme na místě Kristově, smířte se s Bohem“ (2. Kor. 5:20). On to od člověka nepožaduje, nerozkujuje mu, nýbrž přesí skrze nás, aby se člověk nechal s Bohem smířit. Bůh na tebe čeká, On tě miluje a po tobě touží, jako otec na marnotratného syna. Jsi „daleký“, ale když jednoho dne uvěříš, budeš učinený „blízkým“ skrze Kristovu krev (Ef. 2:13). Bůh tě přijme a dostaneš znamení odpustění a přijetí. To je smíření – návrat k Bohu a vstup do nového poměru k Němu. Vše je odpuštěno a všecko nové učineno, a to nové je z Boha (2. Kor. 5:17).

Upraveno podle článků F. J. Křesiny v časopisu Ze slov pravdy a lásky, ročník 1937. -jos-

Je ještě hodně zvláštních zákonitostí kolem nás, kterým nerozumíme, ale dovedeme jich prospěšně využívat. Jednou takovou věcí je léčení pomocí jehel, zvané akupunktura. Tímto způsobem léčili už starí Číňané před třemi tisíci lety. Pak se objevovaly nové způsoby léčení a na ten se zapomnělo. Dnešní medicína se k němu vrací, ale používá ho zatím jen v těch případech, když si už lékaři nevěděli rady.

Léčení se provádí vpichováním jehel na určitou dobu do předem známých míst na těle, které odpovídají určitém orgánům. Proč se např. musí pichnout jehla mezi první a druhou zápěstní kost při obrně lícitního nervu, se ještě nepodařilo nikomu uspokojivě vysvětlit. Skutečnost je však taková, že mnozí byli vyléčeni. Zdá se nám to nedůstojné člověka 20. století, aby se snížil ke způsobu léčení, kterému nerozumí. Výsledky mluví přesvědčivěji než to, co my si myslíme, a žádný moudrý lékař se tomu nesměje.

Jsou však nemoci, které nevyléčí ani akupunktura. Takovou nemocí je např. tvůj vnitřní nepokoj a nejistota. Hledáš pokoj a mnoho vynákládáš na jeho dosažení, a když se ti zdá, že už jej máš, tu se náhle ztratí jako pára a marně se snažíš zjistit, kam a proč. Někdy se ti zdá, že jsi jej opět nalezl, ale o to větší je zklamání, když zjistíš, že to byl jen přelud. Chceš-li jej dosáhnout trvale a za každou cenu, poradím ti. Musíš

být ale přesvědčen, že žádný lékař a lék ti už nepomůže. Jako ti, o nichž jsme už hovořili.

Napřed tě ještě prosím: Nenech si radit toliko rozumem, ale dej průchod hlasu svého srdce, které po pokoji touží a chce jej mít. Lék je zadarmo a léčení jednoduché. Výsledek závisí na tvé opravdovosti a víře.

Tvá nemoc má příčinu ve vzdálení se od svého Stvořitele. Jen u Něho je pokoj a radost a člověk, tedy i ty, jsi ten kontakt přerušil. Způsobil to tvůj hřich a tvé nepravosti. Jako kdybychom dali květinku do tmavého sklepa. Nebude jí dobré a začne chřadnout, protože ztratila styk se světem. Chceš-li se mít dobře a žít na výsluní lásky svého Tvůrce, musíš se vrátit k Bohu skrze víru v Pána Ježíše. Tvé provinění je příliš veliké, i když si to neuvědomuješ – nejsi schopen za něj zaplatit. Proto Bůh připravil záchrannu v Pánu Ježíši Kristu.

V Něm pro tebe připravil ještě daleko víc, než je stav pokoje a radosti. On ti chce dát jistotu věčného života. Zadarmo, bez skutků – z milosti, skrze víru, protože tě má rád a chce s tebou věčně žít.

„Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozenceho dal, aby každý, kdož věří v Něho, nezahynul, ale měl život věčný“ (Evangelium Jana 3:16). Tehdy také pochopíš smysl, cenu a význam života – prohlédneš. Nenech se připravit o takovou budoucnost vlastní nevěrou!

Ti, kteří chodí do Prahy-Břevnova, aby se léčili akupunkturou, hned všemu nerozumí, proč to tak musí být, ale oni chtějí být zdraví. A takto vylečení vydávají jasná svědecství o změně, která se s nimi stala. Mnozí z nás, kteří jsme prožívali zlé doby, vědomi si svého odouzenosti pro svůj hřich, můžeme z vlastní zkušenosti potvrdit, že Pán Ježíš nejen lečí, ale i uzdravuje.

Chceš-li mít pokoj a radost, jdi k Pánu Ježíši a všechno Mu řekni – číň pokáni, vyznej se Mu! On říká: „Toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhnu ven.“ Rozhodneš se pro Něho? Doporučuji ti hned a celým srdcem. Pak se sám přesvědčíš, jak mocné je slovo Boží a budeš se snažit, aby mnozí neštastní lidé poznali Pána Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele pro věčnost i časnost.

Nezapomeň, že dnes je nejpříhodnější den. -hc-

**JAKÉ
MAS
SVĚDOMÍ**

Jistý malíř chtěl zobrazit zlé svědomí. Nakreslil koně, který rychle utíká před vosami a sršni, kteří ho pronásledují. Pod obraz napsal: MARNÉ UTÍKÁŠ.

Přece však je možno zbavit se zlého svědomí a dosáhnout pokoje. Je to možné toliko skrze odpusťení a ospravedlnění. Apoštol Pavel, kdysi rouhač, protivník a ukrutník, pravil, že „došel milosrdenství“. Bůh mu odpustil. Neměl více zlého svědomí. Měl pokoj, a proto mohl napsat: „Ospravedlnění jsouce z viry, pokoj máme s Bohem skrze Pána našeho Ježiškrista“ (Rim. 5:1) a mohl psát o „tajemství viry v čistém svědomí“ (1. Tim. 3:9).

Mit „očištěné srdce od zlého svědomí“ (Žid. 10:22) je možné pouze skrze víru v drahou krev Kristovu, prolitou za hřichy, je možné jenom v ujištění, že „Bůh nikoli nezpomene vice na hřichy a nepravosti naše“ (Žid. 10:17). Tohoto ujištění dosáhne člověk vírou v Boží slovo.

Máš toto ujištění a z něho plynoucí dobré svědomí?

HROZNÝ VERŠ

Martin Luther sa raz pýtal Filipa Melanchtona, ktorý verš v Biblia je najhroznejší. „Ósmy verš dvanástej kapitoly evanjelia Lukáša“, bola jeho pohotová odpoved. Tam čítame: „A potom prichádza diabol a vynima im slovo zo srdca, aby neverili a neboli spasení.“

Prevzácné spojenie

Bob večný, uznešený
nebo a sláva večná;
Vesmír – oceán hviezdy, jagavý
Slnko – tá guľa prežiareň,
Mesiac jej jasom krájaný ...
Zem – guľka iba, guľôčka malá len,
Človek je mikrón na nej.
Chatrný, malý, biedny tvor
je v porovnaní s Vesmírom
nebom a Bohom večným.
Niet pomerov tých miniatúr
s kolosmi rysov bez predstáv
bez nedostupu predstáv všakých,
čo nimi človek disponuje.
Jak spojiť kvapku – oceán?
Jak zdvíhnúť k hviezdam rybu?
Hľal Je to možné. Veru je!
Bob sám si zriadil spojenie
v Synovi svojom múrom,
trvalé, isté, bez skratu.
V Nom kolos – nebe spustil dolu
a rozsiaľ tvorom úbohým.
V Nom s nimi celkom, celkom splynul
a slávia svoju porozvinul,
by do nej prach len poosial.
Cez Nebo Vesmír na dosah!
Cez Nebo Slnko na kroky,
cez Nebo nebo domov je.
O, prevzácné to spojenie!

-jk-

Mládí a láska

Svět, ve kterém žijeme, očividně zamítá mnohé křesťanské názory, které byly dříve všeobecně uznávány za morální zákony. Je na čase přemýšlet o tom a zeptat se: Co ví naše křesťanská mládež o lásce a vůbec o tom, co se falešně za lásku pokládá?

Názor, že jisté mravní zákony jsou překonané, stále více ovlivňuje prostředí, v němž děti a mladí lidé tráví převážnou část dne. Co vědi rodiče o mravní orientaci okolí, v němž žije jejich dítě?

Stačí zalistovat v časopisech, abychom dospěli k znepokojivému závěru, že se dnes považují za „normální“ takové formy žití, které jsou v přímém rozporu s biblickými normami. Hřich je dnes nepopulární slovo. Snad zastaralé. Ale vyjadřuje pravdivě podstatu věci. Nebudeme bláhoví a nevěřme tomu, že odstraněním či přepsáním štítku na lahvici s jedem změníme její obsah!

Bible praví:

„Odplata za hřich je smrt“ (Řím. 6:23).

„Hřich jest ku pohanení (=odsouzení) národům“

(Přísl. 14:34).

„Nepravosti vaše rozloučily vás s Bohem vaším, a hřichové vaši to způsobily, že skryl tvář před vámi, aby neslyšel...“

(Iz. 59:2).

Mnohé formy moderního života musí být označeny jako „hříšné“. Co to znamená a jaké jsou důsledky toho, chceme ukázat v dalším. K desorientaci pojmu přispívá také další skutečnost, že mnohá slova ztrácejí svůj pravý význam. V novinách, časopisech, písničkách, různých tzv. uměleckých projevech se označují týmž pojmem věci naprostě rozdílné. Tak dochází k nebezpečným záměnám.

Sex, romantické vztahy, různé vášně ba i manželská nevěra se okrašlují a zahrnují pod kouzelné slovo LÁSKA. Je to jistě překrásné slovo. Naplní je i stránky Bible a obohacuje lidský život – pokud je ji správně rozuměno. Avšak supermoderní filosofie lásky se představuje beztrestně v romantické mluvě takové elegance, že zcela překrývá – a to je tragické – pustou sexuální volnost, smilstvo, cizoložství. Mladí lidé si jistě položí otázku: „Je tohle opravdu láska?“ Čtením „pikantních“ historek, filmy s tématikou „sex“, různými radami a zkušenostmi Casanovou se rozhodně nepoučíme.

Někdo prozívá své dospívání již ve svých 13–14 letech. Pro jiné se nová zkušenosť otvírá pomalu, skoro nepozorovatelně, jako jarní poupe, zatímco se přes ostatní přežene jako rozvodněný potok. Jak máme vysvětlit rozdíl mezi láskou a hřichem, mezi dobrým a zlým, zejména tam, kde byl učiněn chybňý začátek? Jak připravit mladý život na to, že láska se má stát v životě usměrňující, tvorivou silou a nikoli primitivní pudovou záležitostí?

Ptejme se Bible. Důstojné stránky této svaté knihy svědčí o věčné moudrosti. Ne bez důvodu jsou na nich zaznamenány scény a příběhy, hodně senzacechitivých reportérů. Avšak autor v Bibli nepsal pro senzací, ale pro realismus. Je to nahý realismus, kterého se nám nedostává k poznání skutečného nebezpečí hřichu a k volbě lepší, šťastnější cesty, než té, o níž příběh vypráví.

Tak například vyprávění o Amnonovi má být varováním před nedovoleným nebo předčasným intimním stykem. Je to příběh chorobně vásnivé lásky. Ještě k tomu se Amnon řídí radou špatného kamaráda, aby dosáhl svého cíle – Tamara. Nezvládnuté city a vásně jako požár spálily všechno krásné. Iluze pominuly a zůstává nenávist, odpor (2. Sam. 13).

SLOVO K PROBLÉMU DNESKA

Také Davidova milostná historie s ženou Uriášem Hetejským má zcela jiný smysl, než ji příčítají interpreti umění. Málokdo z obdivovatelů slavného obrazu krásné Betsabé od P. Rubense (Drážďanská galerie) zná tragické zakončení tohoto hříšného „zamilování“. Dobytí krásné ženy se nestalo triumfem života, ale nejhļubším pádem s nedozírnými následky. Litost nad hříchem a Davidovo pokání je vyjádřeno ve 32. žalmu. Smrt čtyř milovaných synů byla cena, kterou musel v životě zaplatit.

Hrdina izraelský, Samson, milenec krásné Dalily, končí svůj nadějný život v rukou nepřítele jako otrok s vyloupnutýma očima.

Ale Bible má i kladně příběhy lásky. Abram a Sarai, Jákob a Ráchel, Izák a Rebeka, krásný Josef a řada jiných.

V Novém zákoně, ve 13. kapitole 1. Korintským je dokonalá píseň lásky, dosud nikým nepřekonaná. Zde se mezi mnohými moudrými výroky o lásce praví: „Láska nehledá svých věcí...“ To znamená, že není egocentrická, nezabývá se sama sebou, nenahrává vásním. Není tak snadné rozlišit emocionelní samolibost od opravdové lásky. Jsou „zamilovaní“, kteří milované stvoření „potřebují“ také pro uspokojení své „samolásky“, při čemž lásku oceňují jako lovci dobytou trofej. Jiní opět hledají v milovaném partneru inspiraci, podnět, jímž se udržují ve stavu zanícených citů. Oboji je egocentrické, neboť „láská nehledá svých věcí...“

Nuopak, hledá způsoby, jak milovat toho druhého a učinit jej šťastným. Tak šťastným, jak si sám přeje být. Slovy Pána Ježíše to zní takto: „Miluj bližního svého, jako sebe samého...“ Dle biblického pojetí je láská v každém případě vydání sama sebe pro blaho druhého. Kdyby se dbalo na tuto pravdu, bylo by méně neštastných lásek a manželských tragédií.

Mladé lidi zajímá ještě další věc: Může lehkomyslný život, kterým se mnozí vychloubají, zůstat bez škody? Prvou odpověď budí varování: lidé nejsou natolik upřímní, aby přiznali vnitřní zklamání, vystřízlivění. Sotva se setkáme s vyznáním, formulovaným v knize Jobově 33:27: „Zhřešil jsem, což pravé bylo, jsem převrtil, ale nebylo mi to prospěšné“.

Svět dorede mistrně zakrývá svůj zmatek pod maskou falešné jistoty i škodolibé radosti. Je velké nebezpečí naaranžovaného štěstí. A lidé jsou v tom dokonali mistři!

A druhou odpověď budí poučení: plnost lidského života určuje nejen zákonitosti biologické, chemické, fyziologické, ale také zákony mravní a duchovní. Jen soulad všech je zárukou harmonického života. Všechny zákonitosti byly Bohem určeny, ale mnohé byly člověkem porušeny. Proto nemohou být lidé vpravdě šťastni. Nejde tu o přečiny, které by Boha „podráždily“ a „vyprovokovaly“ k sankcím na člověku – (to je primativní a falešná představa o Bohu). – Jde o porušení zásad, které automaticky, tj. zákonitě způsobuje tragédií lidské nespokojenosti. Tak musíme rozumět biblickým výrokům o hříchu. Dokud žijeme v rozporu s Boží vůlí, nemůžeme být ničím a nikým uspokojeni. Zákony psychologické a duchovní, které většina lidi nezná a z nerozumu jimi pohrdá, jsou stejně nesmlouvavé jako zákony fyziky a matematiky.

Nikdy nedopustíme, aby se naše nitro zřeklo závislosti na mravních podmínkách, které byly Bohem ještě před existencí světa moudře plánovány. Tím se prohřešujeme proti vlastní blaženosti. Žel, člověk nechce platnost Božího pořádku také v intimních vztazích uznat ani po neštastných zkušenostech.

Kéž se mládi včas obrátí ke svému Bohu, Stvořiteli i Spasiteli, dříve, než je přiměje trpké zklamání z promarněných darů života k návratu Marnotratného! Jen Boží milost nás uchrání před cestami plnými omyleů. Nepřehlédneme nikdo rozhodující faktor, formující náš vnitřní život, náš charakter. Je to život podle Ducha. To není povrchní, třeba i alarmující, ale koneckonečně vždy jen lehkovážné poznání náboženské morálky.

Je to vědomé odevzdání sama sebe Bohu, které se odráží viditelně v každodenním životě. Musí nás proměnit takovou měrou, aby bylo hodno označení „znovuzrozen“. Kdo neuznává nutnost takové viry, odmítá nejvlivnější dosažitelnou moc, která může utvářet šťastný život v souladu s Boží vůlí.

Předpokladem čisté a šťastné lásky je láska ke Kristu. Ona je zjemňující silou v době přátelství, ideální orientaci v době zásnub a opatrující mocí v manželství. Zmírňuje i bolest lásky odmítané a učí cestě nejvyšší a nejkrásnější. Jen v blízkosti Pána Ježíše, srovnáváním Jeho lásky a naši láskou se učíme opravdovému odevzdání svého života.

Přeložil a upravil E. K.

SPOLU VYCHOVÁN

Skutky apošt. 13:1

Jako věřící v Pána Ježíše víme, že ve slově Božím není jediného zbytečného verše a především jména mají nemalý význam pro duchovní vzdělání lidu Božího.

Krátkce se pozastavíme u dvou osob, Manahena a Heródesa, kteří společně strávili část svého života. Autor Skutků apošt. o těchto dvou lidech pojmenovává, že byli spolu vychováni. Jistě, že evangelista Lukáš má na mysl jejich život v děství od útlého mládí, když se podíleli o radost, zábavu, společně rostli a byla jim dána možnost společného školení k dalšímu životu.

To, co jeden z nich slyšel, nebylo skryto druhému, poněvadž společně bydleli. Jsem si jist, že se jim oběma dostalo zvěsti o Pánu Ježíši. Víme ze slova Božího, že Heródes byl dychtiv spatif Pána Ježíše, byl velmi zvědav, jak Pán Ježíš koná zázraky, o kterých mnoho slyšel. Bůh dovolil, aby Heródes užel Pána Ježíše, ovšem ne jako „Muže mocného ve slovu a skutku“, ale jako „Muže bolesti“, který mlčí a trpí nevinně jako beránek. To bylo velké zklamání pro Heródesa. Domníval se,

že se pobaví s Pánem Ježíšem v nějakém rozhovoru o divech, o kterých slyšel. Možná, že myslí, že se mu dostane jako královna ze Sáby u krále Šalamouna odpovědi na jeho zvědavé otázky (Il. Paralip. 9:1-2).

Heródes, vražedník Jana Křtitele, toho nebyl hodný. Mlčení Pána Ježíše bylo také v jistém smyslu odpověď Herodesovi, dalo tomuto vladaři popud k zemřeně Pána slávy.

Jméno Heródesa je v těsné blízkosti se vším, co Pána Ježíše zhanobilo a přidalo bolesti a potupy nevinnému Spasiteli.

A co Manahen? Ó, jak krásně se zmíňuje Duch svatý o Manahenovi. Evangelista Lukáš tohoto muže popisuje jako činného pracovníka tehdejší doby apoštolské, řadí ho mezi novozákoní proroky, mezi přední muže, kteří slouží Pánu (Skut. 13:2).

Tak to bývá na tomto světě. Žijeme spolu v tak zvané křesťanské zemi. Evangelium je mnohým lidem dosti známé. Jeden člověk se dá na cestu posměvání a potupuje, hanobí, aniž se přesvědčí o pravdě. Jiný zase, když uslyšel radostnou zvěst evangelia, se snaží přesvědčit se o jeho pravdivosti. Když je upřímný k pravdě, slouží Pánu.

A. Ruszala

- Potoky, které vystupují zo svojich brehov, prinesú skazu tam, kde malí priniesť požehnanie. To platí aj o prchlivých ľuďoch.
- Abys mohl správně kázať, pohled na tři věci před každým kázáním:
  1. nejdříve na svou vlastní nedokonalost;
  2. pak do hloubky lidské býdy kolem sebe;
  3. a na Boží lásku v Pánu Ježíši;pak bez zřetele na své já a pln soucitu k bližnímu můžeš být schopen podávat duším Boží útěchu.

Zinzendorf

OTÁZKY • OTÁZKY • OTÁZKY

Jsem velice nejistý, když jsem slyšel, že věda zjistila v Bibli mnoho protikladů a že badání není v souladu s Božím slovem. Musím myslit jinak, nebo je má víra jen výsledek fantazie, který před vádou neobстоje?

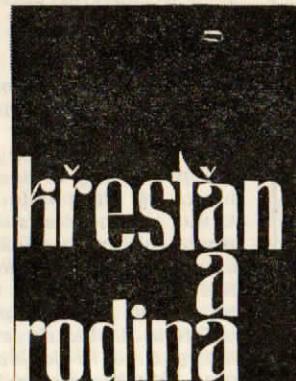
Podle B. Grahama „My answer“, upr. D. Oý

Chtěl bych tuto otázku obrátit. Věříte, že nám evangelium prvého století už dnes nemá co povědět? Což se člověk natolik změnil? Což se jeho lidství do té míry zlepšilo? Jsou dnes mužové a ženy méně souběžní, méně nemravní, méně pyšní, méně náruživí a méně nenávisní než tenkrát? Zcela jistě nám má evangelium dnes co povědět. Pokud se bude člověk pokoušet vždy znova řešit duchovní problémy cestou humanismu, musí vždycky ztroskotat. Teprve až bude v celé své plnosti kázána a přijímána víra, která kdysi zcela prolnula a proměnila první učednicky, pak teprve nalezneme východisko z rozervanosti našeho století.

ODPOVĚDI • ODPOVĚDI • ODPOVĚDI

Věříte, že má evangelium prvého století ještě co povědět naši moderní dohodě?

Zcela prostě! Poněvadž je na zemi totik hříšníků. Bible není pěkná pohádková kniha. Podává zprávu o tom, jak Bůh jedná s člověkem. Je známkou pravosti Bible, že nemá zapotřebí zamítat zlo v člověku. Ta řada příběhů nám má ukázat, jak je člověk hříšný a jak velice potřebuje Boží spasení. Bible nevypráví o hříšných činech proto, aby hříchy oslavovala nebo aby nás povzbudila k jejich napodobování; ona pouze kreslí pravdivý obraz člověka. Člověk bez Boha není předmětem pěkných a vzdělatelných příběhů. Bible nám však neukazuje jenom, jaci jsme, ale zároveň, jaci máme být, a — což je nejdůležitější — jaci být můžeme, abyhom se Bohu lsbili.

křesťan a rodina

V „nultém čísle“ našeho časopisu otišteli jsme první kapitolu knihy T. Boleta: Všední den a zázrak v rodině, jež nesla název „Rodinné ozvduši“. V letošním roce budeme uveřejňovat další kapitoly zajímavých poznatků a doporučení pro náš křesťanský život v rodině.

KDE JE DUCH?

Všichni používáme velmi často slovo „Duch“. Kdybychom však měli vysvětlit, co si pod tím představujeme, přišli bychom do velkých rozpaků. Ve své knize *Symbolik des Geistes* (*Symbolika Ducha*) vypočítává C. G. Jung 24 definic Ducha a pravděpodobně by se mohly připojit ještě další. Byli bychom bezradní, kdyby se nás někdo zeptal, kde tedy ten Duch je.

Ovšem že není prostorový, právě jako láska nebo víra; a přeče cítíme potřebu něco tak rozhodujícího a mocného jako je Duch — někam umístit.

Jistý skvělý duchovní pastýř kdysi řekl prostě: „Duch svatý je ve tvých podrážkách“. Chtěl tím říci, že nás Duch svatý pudí k docela konkrétním cestám: navštívit nemocného, vydat se za určeným, jít za cizím a zvestovat mu evangelium. Dokud působi jen v našem nitru a naveneck není nic vidět, dokud neuděláš ani o jednu cestu víc než dříve, pak se dá pochybovat o tom, zda je to opravdu Duch svatý.

Všeobecně rozšířené pojedí je, že Duch je něco „vyššího“, co nás uchvacuje za určitých slavnostních příležitostí, něco, o co se rozhodně

musíme „duchovně“ namáhat a co je od našeho každodenního života odděleno propastí. Proto je mnoho lidí přesvědčeno, že „duchovní pracovník“ nebo dokonce „duchovní“ stojí Duchu blíže a je jím vice prodchnut, než „pracovník rukou“. A především je rozhozenuto, že Duch je záležitost pro muže, zatímco práce ženy v domácnosti je dalekosáhle „bezduchá“. Dokonce ženy, které doposud neměly duševní zaměstnání a po provdání musí obstarávat domácnost, označují tuto práci rády jako „ducha zabíjející“.

Tato odluka „duchovního“ života od „hmotného“ je osudný omyl a k tomu ještě zcela nekřesťanské pojetí. Je to jedno z ústředních tajemství evangelia, že Bůh se stal tělem, že sestoupil do našeho všedního života a nechce, abyhom se Mu klaněli na odděleném místě, na hoře. Proto nás Duch osloňuje v našem běžném dni, nebo nás neosloví vůbec.

A najednou září z této zdánlivě čisté teoretické úvahy světlo také do hrnců na plotně a do košíků na zásivání. Když Duch svatý může být i v podrážkách, tím více bude působit v kuchyni a v dětském pokoji. Rozuměj mi dobré, já přitom nemyslím na rozumovou úvahu, že muž je

zdravou a tichou domácí prací své manželky připraven ke své duševní práci, a proto zmíněná manželka má nepřímo malou zásluhu na vavriech, které on sklizi; nýbrž naopak jsem toho mínění, že domácí práce jako taková už má vysokou duchovní hodnotu.

Vedení domácnosti je umění v plném slova smyslu. Ne proto, že je k tomu třeba nadání, které každá nemá, ale proto, že se v něm zrcadlí celá osobnost. Helen Guggenbühlová věnovala otázce „Jak vedu svou domácnost“ (Schweizer Spiegel Verlag) knihu, ve které tyto souvislosti velmi názorně odkrývá. Přitom cituje výrok Gottfrieda Kellera: „Tim, jak má v oblibě některé koření nebo zeleniny, tuk nebo jalovost, měkkost nebo tvrdost, dodá svým pokrmům určitý ráz, který prozradí mlsnou nebo střízlivou, změkčilou nebo drsnou, prudkou nebo chladnou, maronatnou nebo lakomou povahu kuchařky a určité poznáš domácí paní podle několika hlavních jídel středního stavu.“ Já sám jsem jako znalec od mládí při pouhé masové polévce instinctivně poznal, jak se mám chovat k její původní. To však jsou dva charakteristické rysy umění: výraz osobnosti a ztvárnění věci podle této osobnosti.

Tim jsme si objasnili jedno: Kdo práci v domácnosti považuje za ubijející a věnuje ji jen nejnutnější minimum času, kdo tedy ve 12.20 otevře honem nějakou tu konzervu, aby ve 12.30 bylo něco jako oběd na stole, kdo v domácnosti a zahradě první i poslední nechá obstarat cizíma rukama, aby byl co nejvíce volný pro „duchovní“ práci pro toho ovšem domácnost není uměleckou prací; takové vedení domácnosti má se k opravdovému hospodaření jako laci-ná kopie k originálu. Přitom „duchovní“ práce, pro kterou se uvolňujeme, záleží často v fukání na stroji v nějaké bance, nebo četbě detektivky, nebo luštění křížovek.

Jenom té ženě se stává práce v domácnosti uměním, a tím duchaplnou a zajímavou, které není lito času a která se jí cele věnuje. I zde je však nuji domácnosti všechn svůj čas,

jsou neobyčejně svědomité; ale zůstává to právě jen u „svědomitosti“. Lešti a drhnou, suší a zavařují, perou a žehli a to se zúřivou důkladností, ale – bez úsměvu. To ovšem také není umění, nejvýše technika.

Opravdové umění vedení domácnosti vyjadřuje vždy lásku. Nevař jen proto, aby rodina dostala do sebe určitý počet kalorií a gramu bílkovin, ale aby u stolu se vytvořilo pravé rodné ovzduší. Každý hrášek a každý drobeček jsou výrazem milující myšlenky na muže, na syna, na dceru. Každě upletené oko má upletenou lásku do svetu nebo ponozky a to hřeje lépe, než nejlepší vlna. Matka této rodiny září celým životem svých dětí a dává jim něco bezprostředně duševního.

A tu se najednou i u muže dostaví chuť k pomáhání při tomto uměleckém díle. Je to nádherné, když muž i žena pracují společně na své domácnosti. Nemyslím, že by musel muž vždycky zaměnit světinci, umývat vádoby nebo přišťapat knofliky – ačkoliv i to je příležitostně na mísitě – ale že dělá právě to, co umí lépe než žena. Jak mnozí šikovní muži pokládají pod svou úroveň opravit manželce kus nábytku, ukrýt praktickou pomůcku pro domácnost nebo vypracovat dobrý plán. Misto toho tráví raději svoje večery někde ve sklepě při montování leteckých modelů nebo zvěšování fotografií. Společenství, které vzniká společnou prací, je opravdu jedinečné a naplněnu manželství duševním obsahem.

Láska mezi mužem a ženou, mezi rodiči a dětmi a laskyplná oddanost celé rodiny Bohu se neprojevuje jen při „zvláštních“ příležitostech a na veleduchovní způsob, nýbrž proniká celý všední den a žádný sebenepatrnejší výkon se nesmí dít mimo tuto lásku a mimo bohoslužbu. „Všecko, což není z viry, je hřich“ (Rím. 14: 23). Pro Boha nemají důležitost naše vědecké objevy, zakládání nových podniků a naše větejně úspěchy, ale náladu v rodině při společném jídle a duch, který vane od domácího krku.

Přiravila D. Z.

Křestan a církve

V rubrice „Křestan a rodina“ dotýkáme se otázek rodinného života věřících lidí. Tady, v rodině začíná náš křesťanský život, kde se učíme mnohým ctnostem, kde se má projevovat náš čistý, svatý život každý den. Mnohá slova těchto článků se nás dotýkají přímo, uvědomujeme si chyby a snažíme se je napravit. Jsme odpovědní za tento projev života a nikdo nemůže říci, že jeho povaha a sklony mu to nedovolují, protože u věřícího panuje duch nad tělem.

Druhou oblastí našeho působení je **církev Pána Ježíše** a v užším slova smyslu **místní sbor, shromáždění**. Pán Ježíš řekl: „Kde koli shromáždí se dva neb tři ve jménu mé, tuž jsem já uprostřed nich“ (Mat. 18:20). A my potvrzujeme, že v tomto obecenství vykoupených Pán sesilá Své požehnání, odkrývá pravdy Světového Slova, vychovává, napomíná, potěšuje. Odpovědnost za úroveň, svatosť a činnost sboru svěřil Pán každému z nás. On se nemění a je připraven požehnat v každém shromáždění. A přece... Kolikrát odcházíme prázdní, takoví, jací jsme přišli, kolikrát nás mluvené slovo nezasáhne nebo dokonce odcházíme zarmoucení s poznámkou v našem srdci: „Lépe bych udělal, kdybych dnes byl zůstal doma...“ Čti je to vina, že jsme ve shromáždění neviděli Pána?

Rádi bychom se těmito otázkami zabývali i na stránkách našeho časopisu. Vždyť jsou to „Živá slova“! Proto jsme koncem minulého roku rozeslali některým sborům anketní lístky s těmito otázkami:

1. Jak se cítíš v obecenství s věřícími Tvého sboru? 2. Co postrádáš v tomto obecenství? 3. Jsi spokojen s úrovni služby Slovem? Jaká je? 4. Necítíš potřebu užšího společenství mimo shromáždění? Např. volné studium Písma, debaty o aktuálních problémech, zpěv, modlitby apod. 5. V čem by se měla prohloubit činnost Tvého sboru? 6. Co by mělo být hlavním cílem práce sboru? 7. Znás svůj úkol ve sboru? Konáš jej? A když ne, tak proč? 8. Co povážuješ za nejvyšší cíl křesťanského života? 9. Kolik lidí jsi pozval letos (t. zn. v roce 1969) do shromáždění?

Anketní lístek měli vyplnit pouze věřící Křesťanských sborů a zaslát do 15. ledna t. r. na adresu br. Jaroslav Krmášek, Ostrava 4 - Hrabová, Božetěchova 13. Odpověď jsme obdrželi méně, než jsme čekali. Dostali jsme také dopisy vyjadřující nesouhlas s anketou. Víme, že je to něco „nového“, ale ne všecko „nové“ je špatné. Špatné je to, když nedostatky, o kterých vím, zastírám, přehlížím. Navenek je všechno v pořádku, alespoň to předstíram, ale uvnitř jsem nespokojen a vlažný. A to je formalismus. Přiznat si některé nedostatky v našem obecenství je jistě užitečnější, než se jen lacině hlašit k poznánym pravdám Písma. Jsme vyzýváni: „Budte činitelé slova!“ (Ják. 1:22). Často se nám zdá, že máme větší poznání, než jsme schopni žít. Božské cíle jsou vždy dál, (než jsem schopen domyslet a žít) a vždy výše. Proto, když hodnotíme vzájemné vztahy v našich sborech, stavíme si za cíl hlubší a dokonalejší obecenství. Chceme, aby naše sbory byly stále společnosti rozhodných křesťanů a zejména, aby mladá generace nové a naléhavě pocitila zodpovědnost za svěřené poslání a postavení v církvi. Je správné ptát se: „Co mám cítit, Pane?“ a postavit se ke své práci s nadšením (Sk. 9:6, Job. 32:7-9).

Tohoto cíle nelze dosáhnout přešlapováním na místo a setrváváním v ustrnulých formách, chozením po vyšlapaných cestičkách na periferii života. Život lidí kolem nás se přesunul do jiných oblastí a problémů a my musíme jít za člověkem a jeho problémů, musíme se k němu přiblížit tak, aby tomu rozuměl a aby pocitil vztah lásky a zájmu o něho. Proto nás Pán postavil „na svět“.

Děkujeme vám, bratři a sestry, kteří jste takto pochopili anketu a zaslali nám zajímavé náměty, které budeme postupně uveřejňovat. Současně prosíme všechny, kteří se chtějí anketu zúčastnit, aby nám poslali dopis s odpovědí na shora uvedené otázky do konce března t. r. V dopisu uvedte věk, pohlaví a rok obrácení. Jinak je anketu anonymní.

ANKETA

..... - PO STOPÁCH APOŠTOLA PAVLA

(III. pokračování)

EFEZ V ROZKVĚTU A ÚPADKU

S povděkem přijímáme sdělení, že naše čtenáře dosud neunavilo vyprávění o putování dějinami pravokřesťanské církve. Vykročme tedy do nového roku za novými objevy s prosbou, aby nás Boží milost provázela na všech cestách.

Prohlídku města Efuzu, tak zvané Lysimachovy části jsme ukončili u VELKÉHO DIVADLA. Byli jsme unaveni. Výklad průvodce i prohlídka staveb se odbyvaly pod širým nebem. Bylo třeba vytrzale šlapat dlažbu a bedlivě sledovat českou skupinu, protože se zde mísili lidé různých národností. Museli jsme se stále soustředit na výklad, hledat nejlepší fotografické záběry, dělat si poznámky – to vše při 40°C ve stínu. Naučili jsme se mistrně vyhledávat stín. Byl přijemný kdekoli, za balvanem i za sloupem. Pochopili jsme, proč nás průvodce má tropickou helmu.

Konečně nastupujeme do autobusu a jedeme několik kilometrů na severovýchod. Nás průvodce, sedící u řidiče, bere do ruky mikrofon, pokračuje ve výkladu a informuje nás, že cestou uvidíme zbytky chrámu Artemis a pak... Náhle mijíme upravo zajímavý pahorek. Jsme překvapeni nevidaným přirodním zjevem. Pahorek je v půl roztržen několikometrovou průrvou. Domáháme se zastavení. I když nejsme okamžitě schopni hodnotit a srovnávat, tušíme, že dějiny Efuzu mají spojitost se zemětřesením. Průvodce potvrzuje: „Ano, tato proláklina napříč horou je důsledek zemětřesení.“ Jeden snímek a jedeme dál.

Během jízdy přemýšlíme o slovech Zjevení Jana 2:5 „a pohnu tvým svicinem“. Začínáme tomuto Božímu slovu zde v Efuzu lépe rozumět. Rozuměli tenkrát Efeszští?

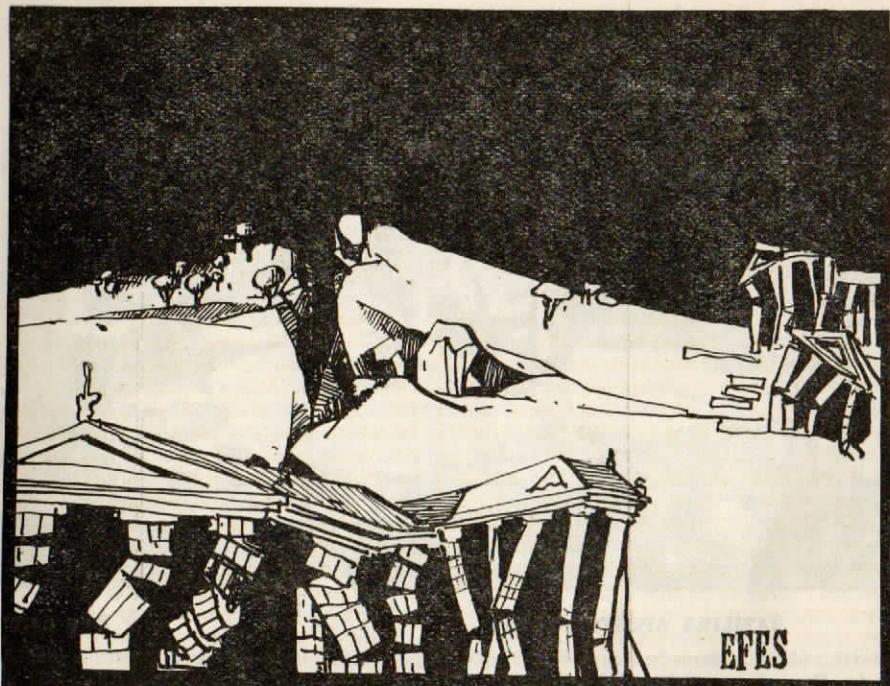
V roce 17 n. l. se otřásly základy jejich města. Nevíme, zda to bylo poprvé, ale víme, že to nebylo naposled. Pamětnici tohoto zemětřesení ještě žili, když v roce 53 přijíždí apoštol Pavel do Efuzu poprvé. V letech 55–58 při jeho druhé návštěvě vzniká zde křesťanský sbor. Roste, bojuje a sili, ale v 90. letech je jeho práce hodnocena Pánem a je vyzýván k nápravě života. To slovo je pravdivé, konkrétní a srozumitelné:

„Znám tvé skutky, tvou práci..., ale mám proti tobě to, že jsi upustil od své první lásky. Pamatuj tedy, z jaké výše jsi spadl, kaj se a dřívější skutky číň. Pakli ne, přijdu a POHNU TVÝM SVÍCENEM z jeho místa, nebudeš-li pokání činit“ (Zj. 2:1–5).

Sám Pán církve oslovuje Svůj sbor vážným varováním. Efeszským pojem „pohnuti svícenem“ nebyl cizí, rozuměli mu velmi dobře. Zdá se však, a to je tragické, že z tohoto napomenutí nevyvodili důsledky.

Vzpomínám si, že když jsme odjížděli do Malé Asie, loučil se se mnou bratr S. slovy: „.... a v tom Efuzu se zeptej věřících, jestli již našli tu první lásku“. Odpověď jsem nedovezl, věřící nenašel a domnívám se, že Efeszští až na výjimky několika věrných se jako sbor již k první lásce nevrátili. K hlubšimu zamýšlení se ještě vrátíme.

Cestujeme dál, mijíme chrám Artemis-Diany, smutné trosky jednoho ze sedmi divů světa. Dnes je to přibytek hadů, moskytů a ještěrek. Je nám divné, když myslíme na nepřehledné zástupy lidí, kteří s ním tenkrát spjali své zájmy, své naděje a svou víru. Diana padla, chrám se zřítil a jeho sláva zanikla. „Modlili se bohu, jenž

nemůže vysvobodit“ (Iz. 45:20b) a který nebyl schopen obhájit a zachovat sám sebe.

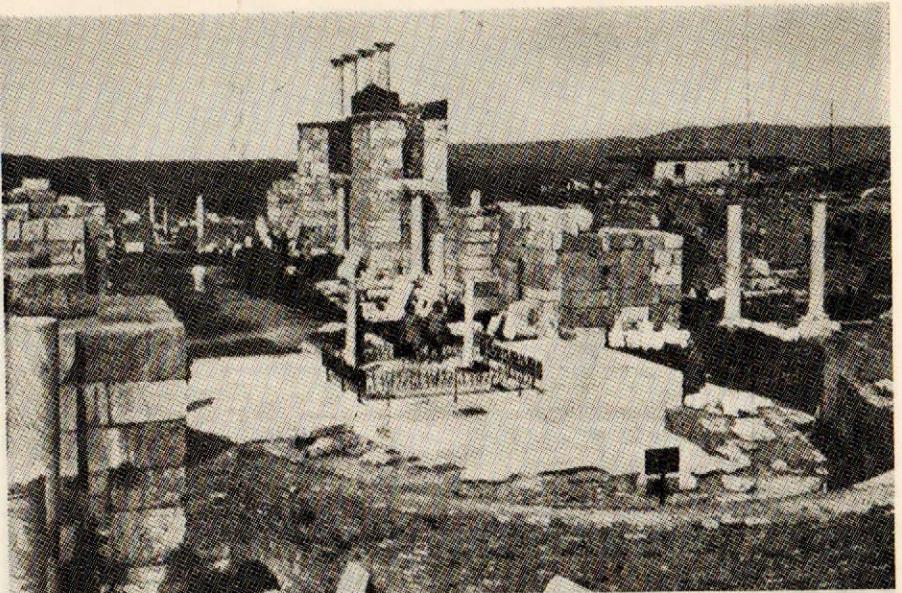
Náš autobus zastavuje u BRÁNY PRONÁSLEDOVÁNÍ na dalším pahorku. Za BRÁNOU se nalézají zbytky BAZILIKY APOŠTOLA JANA, která kdysi zabírala celou šíři pahorku a patřila k největším byzantským chrámu (viz snímek). Pod bazilikou se údajně nachází hrob apoštola Jana.

Nyní musíme, milí čtenáři, přiznat, že se nám sledovaná stopa apoštola Pavla v Efuzu ztrácí. Budeme ji sledovat později a na jiných místech. Ale objevujeme stopu dalšího učedníka Pána a přemýšlime, proč a za jakým účelem sem apoštol Jan přišel.

Historik pravokřesťanské církve, apoštol Lukáš-lékar, mlčí o dalším vývoji událostí v Efuzu. Jsme proto nutni čerpát z kusých zpráv Pavlových listů nebo ze starokřesťanské tradice. Podle této asi v roce 70 se v Efuzu usazuje apoštol Jan. Rozhodujícím činitelem Janova odchodu z Jeruzaléma mohlo být protivenství židů vůči uče-

dlníkům a skutečnost, že roku 70 došlo po pětiměsíčním obléhání k dobytí a vypálení Jeruzaléma. Podle Pánovy předpovědi byl i chrám rozbořen. V této době bylo již známo, že apoštol Pavel podstoupil mučednickou smrt (pravděpodobně v roce 67). Přesto, že asi od roku 66 byl Timoteus v Efuzu jako starší (viz 1. Tim. 1:3), můžeme předpokládat také to, že apoštol Jan byl puzen touhou potěsit všechny maloazijské sbory po smrti Pavlově a posloužit dalšímu rozšíření evangelia.

Snaha potěsit věřící dostává konkrétní podobu v napsaném Evangeliu Jana, které pro maloazijské sbory Jan sepsal spolu s třemi listy právě v Efuzu. Stalo se tak v posledním desítiletí prvního století. Smíme konstatovat, že tedy poslední knihy Nového zákona byly napsány zde, v Efuzu. Během pobytu byl Jan asi rok ve vyhnanství na blízkém ostrově Patmos a to ke konci vlády císaře Domiciana v období let 94 až 96, kde se mu dostává zjevení o stavu sedmi maloazijských sborů a

BAZILIKÁ APOŠTOLA JANA

další vidění o konečném vítězství Božího Beránka a vykupitelského díla.

Chciť bych upoutat pozornost písmáků na zajímavou skutečnost, že po tak krátké době existence sboru dosázává se efezským (ve Zjevení Jana) ne příliš lichotivého hodnocení. Od doby odchodu apoštola Pavla do doby zjevení Jana uběhlo přibližně 37 let a již se hovoří o ztrátě první lásky a o zapomenutí na první skutky. Není to trochu brzy na prvokřesťanskou dobu? V údobi jedné generace účastníků velkého duchovního rozvlažení a tedy za života některých apoštolů, objevují se již symptomy vyprahlosti. Když již vlastní víra otců tak zeslábla, znamená to, že je vyloučen dědictví převod na syny, že je srdce lidské nejpreráčenější a že brzo sejde z cesty (Jer. 17:9 a 2. Mož. 32:8). Znamená to, že každý sám, vždy znova a denně musí rozhodovat a usilovat o Boží přítomnost, zápasit na modlitbách o zmocnění a milost k životu. Ať jsi kdokoliv, mladý či starý, věz, že každý věk má svá úskalí! Ať jsi ve věku největšího rozmachu duchovních sil, ve věku zralosti, věz, že kde v půli život nás je se svou pouti,

procházet bylo mi tam temným lesem, že pravý směr jsem nemoh' uhodnouti" (Dante).

Nebezpečí povrchního vyznavačství a nepřesvědčivého svědectví není uchráněna žádná křesťanská společnost. Život, který neuchvacuje a netáhne svým příkladem, svědčí o rozchodu s první láskou. Pozvolna odumírá, jeho zvěstovatelská služba mizí a sbor i jedinec splývá se světem. Okázala samolibost v poznání Písem, jakoz i nevnitřní práce nezakryje na dlouho vnitřní odcizení, tak jako netečnost k potřebám bližních i vlastního sboru nikoho nepřesvědčí o horícím srdci pro Boží království. Opustili jsme první... kalkuluj s hubeností života a s tím, že to poslední hodnocení nebude pochvalou.

Do organismu infikovaného neláska zasazuje Bůh Svého svědku, který byl milován – miloval. Dokonce i při pozdravu Jan pravil: „Miláčkové, milujte se vespolek“. Zařil láskou, která byla odleskem oné velké Boží lásky zjevené v Pánu Ježiši. Není náhodou, že právě skrze ústa Jana žádá Pán: „Rozpomeň se tedy, změň své myšlení a jednej jako dříve“ (překlad Coluv.).

Foto autor

Zbytky baziliky postavené nad hrobem apoštola Jana potvrzuji jeho přítomnost v Efezu. Janův hrob je znám od 2. století, to znamená krátce po jeho smrti. Podle tradice Jan bydlel v Efezu spolu s matkou Pánou Ježiši, Marii. Připomeňme si dojemné okaříky pod křížem, kdy Pán Ježiš, obracaje zrak na matku, pravil: „Ženo, aj syn tvůj“ a Janovi: „Aj, matka tvá“. Následuje svědectví, že „od této hodiny přijal učedník ten ženu tu k sobě“ (Jana 19:26-27). Nemáme proto důvod pochybovat, že Jan žil s Marií v Efezu. Bydleli odděleně. Jan na jednom pahorku a Marie na druhém, aby jejich nová příbuznost nebyla podnětem k pronásledování.

Dost zajímavé je nalezení domu Marie v Efezu. Stalo se tak na základě vize stigmatizované jeptišky z Vestfálska v 18. století. Toto opožděné „objevení“ DOMU MARIE nebránilo tomu, aby katolickým věřicím bylo předloženo k věření, že v tomto domě Marie žila, zemřela a „andělé odnesli její tělo na křídlech do nebes“ (Dogmatizováno papežem I. II. 1950).

Přijímáme s potěšením každou zprávu o věrnosti učedníků Páně staré i nové doby, v tomto případě o apoštolu Janovi, ale rozhodně se duchovně neobohatíme žádným doteckem těchto „posvátných“ míst. Obě místa, BAZILÍKA stojící nad hrobnem apoštola Jana a DŮM MARIE jsou přístupné turistům, které rábí pověsti o uzdravující moci vyvěrajícího pramene a skutečnost, že tato místa navštívil papež.

Chciť bych upozornit, že již v této místech byl zřejmý vliv pohanských filosofii a bludných učení na ranou cirkev. Stalo se tak po vyhlášení tolerančního ediktu v roce 313, kdy ustalo pronásledování a cisařové poznali, že jejich boj s křesťanstvím je marný.

Cirkev po přílivu nového myšlení a obyčejů se začala přizpůsobovat světu.

Ve snaze umožnit pohanům přístup ke křesťanství, je stavěn v blízkosti rozpadajícího se chrámu panenské bohyně Artemis chrám „ctihodné Panny Marie-Bohorodičky“. Byl nazýván také koncilovým kostelem. Později se zřítil. Zde v Efezu byl oficiálně vyhlášen mariánský kult, který je přiznacnou složkou katolické zbožnosti. Nezřízenému zájmu o světskou moc nebránila skutečnost, že lid byl odváden od jedných model k modlám druhým.

Tato sekularizace (zesvětění) první církve se jeví také ve skutečnosti, že na stavby různých pompézních chrámů byl používán materiál z pohanských chrámů. Tak např. na postavení důstojné Baziliky apoštola Jana v Efezu použil císař Justicián v 6. století mramoru a sloupů z chrámu Artemis - Diany. Na obnovení vyhořelého křesťanského chrámu „Svaté moudrosti“ v Konstantinopoli (Istanbul) je v 5. století použito sisařem Justiciánem 8 sloupů z chrámu Artemis, 8 sloupů z Říma, které byly původně v chrámu v Baalbeku; a další z antických chrámů z Athén, Delou aj. Dokonce celé zachovalé pohanské chrámy byly převzaty do péče církve a používány k šíření křesťanství. Tak cihlová stavba Červené baziliky v Pergamonu, původně zasvěcena egyptskému bohu Serapisovi, byla ve 2. století n. l. zasvěcena také apoštolu Janovi.

Pokušení na získání slávy, moci a výstavných chrámů cirkev neodolala. Slova Pána Ježiše, Pána církve: „Království mé není z tohoto světa“ byla lehkohrně zneuznána. Boží slovo bylo nahrazeno slovem lidským, tradice byla považována za důležitější než samotné Boží slovo.

-sek-

(Pokračování příště)

NEZÁRŽÍ NA TOM

- aby sme sámi boli najprv šťastní, ale aby sme druhých obšťastňovali;
- aby sme presadili svoju vôľu, ale aby sme sa vedeli zapriest;
- aby sme našli svoj život, ale aby sme ho stratili pre druhých;
- či žijeme dlho, ale či sme svoj život dcibre využili;
- čo hovoria a myslia o nás ľudia, ale čím sme pred Bohom;
- čo robíme, ale ako a prečo to robíme;
- čím sme, ale akými sme;
- či máme veľkú známosť, ale či poznané pravdy vieme uviesť do života;
- aby sme unikli utrpeniu, ale aby utrpenie dosiahlo pri nás svojho cieľa;

JAK DOŠLO K NAPSÁNÍ KNIHY BEN HUR

V roce 1969 se objevila na našem knižním trhu v české i slovenské řeči kniha Lewise Wallace: „Ben Hur“. Tento americký spisovatel, generál a diplomat, získal ve světě veliký ohlas svou knihou. Následující článek nás bude informovat o tom, co vlastně přivedlo Wallace k napsání této knihy.

Jako vojenský šlenkář nechtěl Wallace nic slyšet o křesťanství. Když se jednou vracejí se svým přítelem Ingersolem, blížili se k Saint Louis a mluvili o různých věcech, vyslovil Ingersoll při pohledu na mnohé věže chrámu myšlenku, že je to udivující, kolik moudrých lidí ještě v dnešní době věří nemoudrým bajkám, které se jim tam předkládají. Kdy prý konečně nastane doba a lidé přestanou věřit historikám, které se jim čtou z Izvy Bible. Ještě chvíli mluvili na toto téma, když najednou prohlásil Ingersoll Wallaceovi, že ho považuje za schopného něco v té věci udělat. Navrhl mu, aby sesbíral materiál a napsal o tom knihu a dokázal, že celá historie Nového zákona je klam. Když se mu to podaří, bude znám na celém světě, neboť zbaví lidí toho omylu, že Ježíš Kristus kdysi žil a je Spasitelem světa.

Tato myšlenka Wallace zaujala a než se s ním přítel rozloučil, slíbil mu, že se vrhne do díla a neskončí dříve, dokud se mu to nepodaří.

Po návratu domů se svěřil se svým úmyslem manželce, ona však jako věřící křesťanka nebyla nijak nadšená. Chtěla ho dokonce odvést od takového předsevzetí, ale bylo to marné.

První prací spisovatele bylo, že v různých knihovnách sbíral materiál, který se vztahoval na dobu, v níž měl Kristus žít. Když se zdálo, že ho již má dost, dal se do psaní knihy.

Po přípravě prvních 4 kapitol zjistil, že se nachází na špatné cestě. Místo, aby se dokázalo, že Ježíš Kristus nežil, stalo se něco jiného. Stál před ním fakt historicky dovozený, že Ježíš skutečně žil. Pokládal ho však za jednu ze starověkých postav, jako byl Sokrates, Platon, či Cézar. Nedal se tímto zjištěním zmást a rozhodl se psát knihu dál a čekat, co z toho vzejde. Při psaní ho však čím dálé tím více pronásledovala myšlenka: Když jsem se přesvědčil, že Ježíš Kristus skutečně žil, nepřesvědčím se nakonec i o tom, že je Synem Božím a Spasitelem světa?

Přirozeně, že tato otázka vyvolala v jeho srdci zmatek, ale postupně skutečně došel k poznání, že Ježíš není pouze historická postava, ale i Syn Boží a Spasitel světa. Toto poznání jím tak otřásl, že na onu památnou noc nikdy nezapomene, i kdyby žil sto let. Rozechvěn padl na kolena a modlil se poprvé ve svém životě a prosil Boha, aby se mu zjevil a odpustil mu všechny hřchy. Síobil, že chce být také přesvědčeným následovníkem Krista. V takovém boji ubíhala noc, a když první paprsky světla vklouzly do počaje, rozjasnilo se i v jeho nitru. Nemohl vydržet radostí, vešel do ložnice, vzbudil svoji ženu a vše jí řekl. „Můj drahý, ty ani nevíš, jak jsem se za tebe modlila, když jsi mi prozradil svůj nešťastný úmysl napsat takou knihu. Prosila jsem Boha o to, aby se ti při tvých studiích zjevil jako žijící Spasitel a těž mohu děkovat za vyslyšené modlitby.“

Pak oba uklekli a děkovali Bohu, že skončilo bloudění tím šťastným setkáním se Spasitelem.

Co se však mělo stát s jeho knihou, na kterou po léta sbíral materiál a která ho stála hodně námahy? Vše by mělo přijít nazmar? Z těchto starostí ho vytrhla jeho manželka, která mu poradila, aby opravil ty první kapitoly na základě svého nového poznání a pak knihu vydal, aby byla svědeckým o výsledcích jeho studia a důkazem toho, že Ježíš Kristus je opravdu Synem Božím i Spasitelem světa. I sám Pán Ježíš nám o tom svědčí v rozhovoru s Pilátem, když říká: „Já jsem se k tomu narodil a k tomu přišel na svět, abych svědeckví vydal pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas“ [Jan 18:37].

Úpravil O. Ha

OBDAĽ SVEĐKU

Iste sa ešte mnohí z vás pamäťujú na br. Gustáva Murániho – „kazateľa bez Biblie“. Pred dvomi rokmi odišiel z našich radov do odpočinku svojho Pána. Pretože bol jeho život viery nielen príkladný, ale i zaujímavý, požiadali sme pri návštëve Malackiek jeho milú manželku, sestru Murániovú o niekoľko spomienok:

Zili sme ako stovky iných mladých manželov. Kým ja som bola podľa môjho názoru pobožná a spravodlivá, manžel bol skôr skeptik. Neznášal v dome na stenach obrazy sväticov, ikony a podobné veci a našlo sa pre ne miesto medzi haraburdími v pivnici. Mali sme okolo tridsať rokov, keď v r. 1927 prerušila nás zdánlivý pokoj zvesel evanjelia. Prišlo to viac-menej náhodne. Manžel sa v pracovnom styku stretol s bratom Pavlovičom, ktorý nezostal evanjelium nikomu dlžny. Aj keď to bolo len niekoľko letákov, stačili na to, aby nás pokoj vyziedli z miery: Najmä manžel začal tušiť, že mu niečo chýba. Pozdejšie sa nám dostala do rúk Biblia, začali sme čítať Nový zákon. Netrvalo to dlho a pre manžela prišla noc zápasu a rozhodnutia. Ráno bol ako vymenený. Sama som náhlu zmenu v jeho správaní nevedela pochopit. Prvé čo urobil, napisal bratovi Pavlovičovi list, svoje vyznanie: „Prijal som Pána Ježíša Krista ako svojho osobného Spasiteľa...“ Od tohto dňa bol brat Pavlovič našim pravidelným hostom. Onedlho som sa obrátila aj ja. Nevedeli sme však, ako žil nový život dôsledne. Manžel ma často poučoval: „Najprv 1 plus 1 a potom ďalej.“ Priamo nám nikto nič nezakazoval, neprikazoval, na všetko sme postupne pri čítaní Biblie prichádzali sami. Vždy sme ju čítavali spolu. Manžel bol pred obrátením silný fajčiar a problém s nikotínom neprestali hned ani po obrátení. Nikto mu odrazu nepovedal, že by to nemal. Ako prestal? O tom je jedna zaujímavá historka: Pravidelne chodieval do Bratislavu, do zhromaždenia. Ako obyčajne v prestávke jedného zhromaždenia si zapálil. Prišiel k nemu nenápadne brat Butcher a ako to len on vedel, s milým úsmievom ho potlapkal po pleci: „Schmeckt, Bruder, schmeckt? – Chutí, bratku, chutí?“ To stačilo. Prišiel domov a posledná krabička cigaret putovala do pece. Alebo iná historka: Po obrátení sa manžel nazdal, že sa aj v byte musí niečo zmeniť. Povyfahoval z pivnice všetky „sväté“ obrazy, sošky a križe a rozvešal ich po stenách. Opäť nám nikto nepovedal, že to nie je pravý prejav zbožnosti. Odrazu sme pri čítaní Biblie narazili na miesto o modlách a modlárstve. Manžel pochopil a steny boli znova ako predtým.

O manželovi je všeobecne známe, že celé roky sám Biblia nečítal, pretože pre slabučký zrak, následkom tažkého zranenia z vojny, nemohol. Ale presne citoval ktorékoľvek miesto Pisma a aj ho vždy presne označil. Ja som mu pravidelne čítala a obyčajne na prvé prečítanie si zapamätal miesto i text. Raz počas zhromaždenia kdesi v Bohumíne náhle zhaslo svetlo. Manžel pokračoval v citovaní a vo výklade, akoby sa nič nebolo stalo. Mal mimoriadny zmysel pre prístup k ľuďom. Evanjelium nikomu nevnucoval, svedčil veľmi taktne a predsa úspešne. Vedel sa priblížiť i k cigáňom a získať ich pre Krista. Obzvlášť bol veľmi zdržanlivý pri posudzovaní chýb a slabostí iných. Nikdy nevynášal predčasné súdy. Všetko si najprv overil a aj potom veci riešil taktne a s láskou. V závere života prechádzal tažkou a mnohým nepochopiteľnou skúškou. Pán ho viedol k domovu cez bolestivú, tažkú, nevyliečiteľnú chorobu. Ani v tých najväčších bolestiach neklesal na duchu, tešil tých, ktorí prišli potešiť jeho. Tesne pred odchodom ešte diktoval verše z Písma Sväteho na vence ...

Neradi kladieme za vzor Iudí. Našim najlepším vzorom je Pán Ježiš Kristus. Predsa však žili a žijú medzi nami skutočne živí svedkovia živého Spasiteľa, o ktorých platí: „...pozorujte ich a nasledujte ich príklad...“ (Fil. 3, 17). Tvoria oblak svedkov, ktorý neprestajne chváli Pána. K tomuto oblaku svedkov patrí aj brat Gustáv Muráni, na ktorého život a dielo s úctou a vďakou spomínáme.

Z redakční pošty

... Druhé číslo „Živých slov“ se mi líbi. Nelze vybořit všem, snad by se dalo k různým názorům čtenářů něco rozumněho napsat. Nejssem proti ilustraci, myslím, že dnes stručnost, nápadnost, neobvyklost apod. oslovují člověka lépe, než bustě potištěné stránky. Mohu-li radit, byl bych pro to, aby i v úvahách byla patrná jadrnost, jednoduchost, přímost. Nepatrý rozsah časopisu musí dát jiný styl „mluvy“, obsáhlé teoretizování, rozvláčné kázání atd. sotva splní poslání ...

E. K., Teplice

... Ještě ke kritice „Živých slov“. Moje děti byly zklamány, že se tam neobjevila příloha pro ně. Škoda. Libila se mi cestopisně-dějepisně.

E. K., Karlovy Vary

Děkujeme za tyto a další dopisy, které nám, drazí, posíláte a tím podporujete naši práci. Promiňte nám, když na některé dopisy hned neodpovídáme. Jak vidíte, již v tomto čísle jsme se snažili splnit některá doporučení. Nemůžeme však vždy vět pěkním originality, protože máme malý výběr článků. Vyzýváme také mladé bratry, aby nám napsali své zkušenosti, svědectví o obrázení, otázky — své příspěvky posílejte s plnou adresou.

Budeme Vám vděčni, když krátce odpovíte na dotaz hr. E. K. ohľadně smrti Pána Ježiše na Golgotě.

Vaše redakce

pisná reportáž „Po stopách apoštola Pavla“. Meli bychom studovať dějiny, dalo by se z nich velmi mnoho vysoko poutavého i poučného vybírat pro službu ... Snad by byla dobrá i anketa; odpovědi různých, blavně mladých lidí na různé problémy (závažné) ...

J. P., Vsetín

Obracím se na Vás s několika dotazy ke článku „Lekáři o Golgotě“ z 3. čísla Živých slov, ve kterém uvádíte dobady lékařů o smrti Pána Ježiše na Golgotě. Budu věděný za odpověď, ať již mně osobně nebo uveřejněnou v Živých slovech, na otázku: Soublasime my, věříci, s objevením a turzéním lékařů, pokud se týká smrti Pána Ježiše, (že to může platit o ostatních lidech, nepočítaje) a nebo jsme na základě Písma přesvědčeni o něčem lepším?

Jan Kašparec

... bude treba biblické články krátké (Jozidáš, Pismákum). Z praxe víme, že nikto rád nečítá dlhšie články, ak pravda nepriťahuje, ako napr. Po stopách apoštola Pavla. Celková koncepcia by si mohla žádat originálnost. K tomu však treba široký okrub prispievateľov, čo predbežne chýba. Dúfajme, že budú ...

-jk

Děkuji touto cestou za všechny pozdravy brněnskému sboru i mně osobně, za všechna přání, slova uznání i povzbuzení, která mi ve svých dopisech psali obějnatelé knihy Písemný odkaz od br. Butcherovy. Není mi možné přesně odpovědět na všechny dopisy. Zároveň upozornuji, že knih máme dostatek. Objednávky přijímáme také na tel. čísle Brno, 412 27.

E. K., Karlovy Vary

1. DOPLŇOVAČKA S TAJENKOU

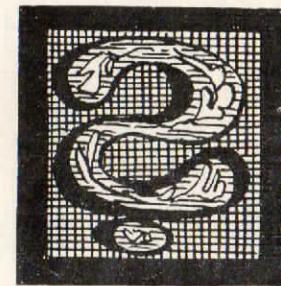
- X . . . moabský kráľ (4M 22)
- X . . . oloupen o ženu
- X . . . modla
- X . . . prorok (1Kr 18)
- X . . . učedník
- X . . . pŕibuzná Mardochea
- X . . . byla pečlivá
- X . . . cizoz., ktorý šel s Davidom
- X . . . měl 7 synů (Sk 19)
- X . . . utonul v moři (Mk 5)
- X . . . kráľ
- X . . . statečný svědek
- X . . . prostředeček k oběti
- X . . . královna v Susan
- X . . . městečko (Lk 24)

2. KRÁLOVSKÁ PROCHÁZKA

- Ne zí čuj o
- třej pe den te
- šř co bot ví
- den ne te ne
- ten při ne se

3. ROHÁČEK

- . . vnuč Ezaua
- . . . syn Marie (Sk 12)
- . . . velekněz
- . . . rostlina (2M 9)
- . . poslední slabika novoz. muže
- . . začátek jména syna Noe

4. ČÍSLOVKA

1	2	3	4	5	klamal Izákovu syna
5	4	3	2	1	bláznoství byla jeho vina

5. REBUS

š ch ri

6. SKLADOVKA

K tomu, co se ti zdá a k povzdechu smutku foneticky polomér se dá se slučovací spojkou vskutku a s „hlavou“ města zmatení — vše úhrnem tě — luštěti — jménem potentáta odmění!

Odpovědi zašlete na adresu Petr Slepánek, Mánesova 28, Prostějov — do 10. března 1970.

Vyluštění křížovky 3. čísla

Tajnička: SME SPOLUPRACOVNÍKMI NA VAŠEJ RADOSTI

Potěší nás velký počet správných odpovědí. Podle losu obdrží odměnu:

1. Bedřich Kostlán z Místku
2. L. Potfajová, Sereď
3. Jana a Anna Jančové, Martin
4. Luboš Adámek, Gdyně
5. A. Madajová, Ráztočno

Výhercům blahopřejeme a zasláme jim pěknou odměnu.

4. PROSBA ZA ČAS

G D G C G Bl.K.- Dr.S.H. C

1. Pane můj, Ty všechno znáš, Ty dny mé spočí-
2. Pane můj, Ty všechno znáš, mé ho-di-ny se-
3. Pane můj, vždyť Ty mne znáš, a když Tě prosím,

G D a e a A⁷

tá--ny máš, dej abych ani jeden z nich své-
čte-ny máš. Již prosím pokorně Tě zas, pro-
tak mi dáš--již všude u-mět pra-co-vat a

e A⁷ D a a e D

vo--lně ne-zmr--hal, a--bych si ra-děsi
to--že ne-mán sil, dej, a--bych u-měl
při-tom To--bě žit. Dny,kterés' dal mně,

G⁷ C G D⁷ G

o--dřek'smich, vše-chny je To--bě dal.
še--třít čas, a svých sil vy---u--žil.
chci mít rád, a chci je vy---u--žit.